

Sextio år.

Fru Lydia Pöhl

Den 15 mars fyller fru Lydia Pöhl f. Lindström, maka till framlidne lektorn och riksdagsmannen Hans Pöhl 60 år.

Fru Pöhl är född på Vormsö av svenska föräldrar där hennes far var klockare och kantor. På modernet härstammar släkten Lindström från Sverige.

Fru Pöhl är så känd bland oss att någon närmare presentation är överflödig. Som trogen maka och god moder stod hon vid sin mans sida med råd och uppmuntran under den tid han levde och verkade. Tung blev hennes börda när stödet föll bort, och hon med en liten pension efter mannen, var tvungen att uppfostra och försörja sina fem barn, som alla voro i skolåldern. Därtill plågad av en elakartad sjukdom, som tidvis nedsatt hennes krafter har det velat mycket till att kunna hålla modet uppe.

Fru Pöhl är en person som gör sin gärning i det tysta. Varmt religiös och alltid färdig att hjälpa, fattade hon intresse och greps av medlidande för sjömännen under den tid hennes man var föreståndare för sjömanshemmet i Tallinn. Detta intresse har inte minskats under årens lopp, utan fru Pöhl fortsätter sin hjälpverksamhet efter råd och lägenhet. Hundratals sjömän känna därför fru Pöhl och tacka henne. Ett särskilt tack må också riktas henne här från alla de estlandssvenskar, som under årens lopp besökt det Pöhlska hemmet och där rönt gästfrihet och ett vänligt bemötande. Sällan har någon nödställd gått ohjälpt därifrån. I syföreningen för svenska församlingens fattiga har fru Pöhl alltid varit verksam.

Det är sällan man träffar en så god och rättskaffens person som fru Pöhl. Hon har verkligen sökt efterleva Kristi ord: "Allt vad I viljen att människorna skola göra Eder det göra I och dem." Fru Pöhl har kanske inte lyst så mycket utåt och vill inte heller göra det. Den som kommit henne nära finner emellertid att bakom hennes lugna yttre också finns ett gott hjärta, goda ord och vackra tankar om alla.

Av hennes fem barn äro båda döttrarna gifta, och två söner präster.

På fru Pöhls högtidsdag vill vi tacka henne för vad hon i tysthet gjort för estlandssvenskarna, och önska henne en ljus och av ro präglad fortsättning av levnadsdagen. I denna önskan instämma säkert alla!

A. A.

Terrorprocessen i Moskva.

Den för utlandet intressantaste frågan i samband med den senaste terrorprocessen i Moskva är den om detta fortsatta periodiska utrotande av Sovjetunionens tidigare ledande skikt över huvud har något syfte utöver den nakna maktkampen. Denna gång gäller slaget huvudsakligen vad som för några år sedan kallades högeroppositionen. Dess främsta män äro Rykov och Bucharin. Men samtidigt med dem drabbas de forna radikala bolsjevikerna Rakovskij och Krestinskij, vilkas senaste verksamhet föll inom sovjetdiplomatiens och världsrevolutionspropagandans gebit. Alla de anklagade ha emellertid det gemensamt, att de politiskt äro "förutvarande män", som det ryska uttrycket lyder, d. v. s. för länge sedan satta ur spelet. När Stalin slog ned Tjuchatjevskij och generalerna i röda armén var det i viss mån ett vågspel. Men Rykov, Bucharin och även förre Tjekachefen Jagoda äro numera ofarliga — i annan mån än att de kunde ha åtskilligt att berätta. Den västerländska opinionen frågar sig i denna situation vad processkomediens hela vidriga skådespel, dess upprepande av hot-, tortyr- och drogframpresade bekännelser och övriga enkla rövarromantik skall tjäna till. Varför inte låta de redan på förhand dömda försvinna i tysthet, som otaliga före dem likviderats i Lubjankabyggnadens källarkorridor?

Svaret härpå har intet med de anklagades "brott" att göra.

Fort. sid. 5.

P. Byström.

Försök på Birkas 1937.

VII.

Sortförsök. Vi ha hittills endast talat om gödslingsförsök av olika slag. En annan viktig gren av försöksverksamheten är sortförsök, där man prövar och jämför olika sorter av ett växtslag med varandra. Sortförsöken kräva dock ännu större noggrannhet och vana än gödslingsförsöken, och det är oftast nödvändigt att upprepa försöken under en lång följd av år. Sorterna kunna nämligen ha mycket olika krav på väderleksförhållandena, och därför kunna resultaten växla högst betydligt år från år. En annan svårighet är, att man måste hålla de olika sorterna noggrant åtskilda vid tröskning och lagring, och det kräver både mycket arbete och stora utrymmen.

Jag har ansett det som ett önskemål att kunna anordna sådana försök på Birkas, men hittills har tiden varit alltför upptagen av reparationer av olika slag m. m., så det varit omöjligt att hinna med. Förra året gjordes i alla fall en blygsam början med ett sortförsök i potatis, och i år har detta upprepats och ett sortförsök i råg utlagts. Vid statens försöksanstalter göres dock så många noggranna försök med olika växtslag, så att odlaren därav kan få de viktigaste fingervisningarna.

Det sortförsök, som lades ut i fjol 1936 upptog sju sorter: Kungla, Kalev, Up to date, Majestic (Majesteet), Deodora, en nummersort från Jögeva samt den sort, som förut odlats här, namn obekant. På grund av det myckna regnandet hösten 1935 blev potatisen dålig och svår att lagra, och fröpotatisen var därför dålig på våren, varför försöket blev ganska ojämnt och osäkert. Främst i avkastning kom i alla fall Kungla med ca 30.000 kg pr har, därefter kommo i tur och ordning: Up to date, Kalev, gårdens gamla sort, Majestic, Jögevasorten och sist Deodora med knappt 20.000 kg pr har. Skillnaden mellan den första och den sista var i alla fall stor, som man ser.

I detta års försök upptogs endast fem sorter: Kungla, Kalev, Majestic, gårdens gamla, och Up to date. Sommaren var ogynnsam på det sättet, att potatisblasten angreps redan i slutet av juli av potatissjuka, eller bladmögel, så att blasten svartnade elter hand. Detta nedsatte skörden i hög grad. Kungla var den enda sort, som stod grön till in i september. Den uppges ju också vara motståndskraftig mot bladmögel det är stor skillnad på sorterna i den vägen. Av sorternas övriga egenskaper lade man särskilt märke till, att Majestic hade de vackraste knölarna och Kalev de fulaste, bruna och skorviga i skalet och oregelbundna till formen.

Dessa försök kunna ej tillmätas något större värde, de äro endast att betrakta som förberedande försök. Hittills har huvudsakligen intresset riktats på avkastningsförmågens storlek. Då det gäller potatis är det ju annars så många saker som spela in, såsom tidighet, smak, lagringsförmåga och lättsåldhet, så att man tryggt kan säga, att den idealiska potatis-sorten, som uppfyller alla krav och gör alla till lags, aldrig kommer att finnas.

Sortförsök i råg.

Som jag nämnde i inledningen, har under innevarande höst utlagts ett sortförsök i höstråg. Rågodlingen har så stor betydelse här i trakten, att det är nödvändigt att försöka utröna, vilken eller vilka rågsorter, som man bäst kan rekommendera. Utom de förädlade sorterna träffar man på lantsorter här och var, som berömmas av jordbrukarna, och jag har därför velat taga med några sådana i ett försök och jämföra med de förädlade sorterna. Utom sorterna Förädlad Vasarråg, Sangasti, och Champanjeråg ha alltså tagits med lantsorter som ställts till förfogande av folkskollärare Johannes Pöhl Rågö, Anders Vesterblom, Gutanäs och Vitman från samma by. Tiden medgav ej att samla in flera lantsorter, men till ett annat år hoppas jag att kunna öka ut samlingen med prov från andra platser i Svenskbygden. Resultatet av detta försök bör erbjuda mycket av intresse.

Forts.

Stor oro i Europa.

Tysklands trupper marschera in i Österrike.

Den stora spänning som de senaste dagarna rådit i Central-europa har fått en sensationell vändning. Tyska trupper ha börjat marschera in i Österrike, och en motoriserad trupp avdelning närmar sig Wien.

Förbundskanslern Schuschnigg har tvingats avgå och till nykansler har utnämats nationalsocialisten dr. Seyss-Inquart.

Hitlers ställföreträdare Hess och marskalk Göring ha anlänt till Wien. Läget är mycket kritiskt.

Hälsning i radio på svenska språket på Estlands 20-årsdag.

Bland högtidligheterna på 20-årsdagen den 24 februari förekom även radioutsändning av Estlands rundradio. Vid utsändningen kl. 17—18 bidrogo även minoriteterna med var sin korta hälsning på båda språken.

Svenska folksekreteraren N. Bles framförde därvid å svenskarnas vägnar följande hälsning på estniska och svenska:

Med anledning av Estlands 20-årsdag hälsar jag vår högtvärderade Statsföreståndare, Överbefälhavaren och republikens regering.

Den svenska befolkningen här i Estland har alltid haft mycket gemensamt med landets huvudbefolkning, esterna. Vi ha gått hand i hand, haft gemensamt i glädje och sorg. Vi ha under livets många skiften stått vid varandras sida i detta ords egentliga bemärkelse. Därför ge också vi estlandssvenskar i dag på 20-årsdagen, denna betydelsefulla märkesdag, uttryck åt vår sannskyldiga glädje över de framsteg som gjorts i uppbyggelsearbetet för det gemensamma hemlandets bästa.

Genom den nya grundlagens ikraftträdande, vilket inträffar ungef. samtidigt med firandet av republikens 20-årsdag, har staten fått en säkrare grundval. Det är en framgång, som vi alla, även vi estlandssvenskar, böra känna oss tacksamma och stolta över. Det garanterar oss

Forts. sid. 5.

Sporten i Passlepa.

Idrottsrörelsen i Passlepa har under det gångna året marscherat framåt med stora steg. Då frågan om en organiserad idrott väcktes i maj 1937, förstod knappt vår ungdom, vad som egentligen inrymdes under detta begrepp. Att det var fråga om kroppsövningar var ju klart, men av vilken art de voro, eller hur de skulle utövas, stod som ett stort frågetecken. "Men man lär så länge, man lever," heter det, och detta uttryck gäller även för idrotten. Om man också vet, hur en sten skall kastas eller hur benen skola förflyttas, då man springer, så är det ändå inte sagt, att man har reda på hur man skall använda dessa av naturen givna outhärliga redskap för att uppnå samma resultat — och varför inte bättre — med den minsta möjliga kraftförbrukningen. Detta lär man sig först då, när man en tid har sysslat med idrott.

Att våra ungdomar även själva inse, vilken betydelse idrotten har för ett framåtsträvande släkte, framgår av den iver, varmed idrottsrörelsen omfattas. Man låter inte de stora avstånden och medellösheten avskrämma sig. Fastän byarna ligga så spridda, att de flesta ungdomar äro tvungna att tillryggälägga närmare tjugo kilometer till fots, innan de komma fram till bygdens centrum, Folkhögskolan, höres inget knot och ingen motvilja i leden, utan liv och glädje samt framåtanda möter ens blickar.

Då folkhögskolan var villig att upplåta en lämplig plats med ypperligt läge för en blivande idrottsplan, kunde arbetet sättas i gång med detsamma. Vår duktige idrottsinstruktör A. Skönberg gav sakliga instruktioner, och arbetet började glida framåt i rask takt. Man hade inte tid och råd att få idrottsplanen till idrottsplan, utan de största groparna fylldes och de mindre hoppade man över; här var ingen fråga om marken var ojämn. För stubbar, som funnos bortåt etthundra trettio på planen,

tog man åt sidan, men tränas skulle det.

Så har arbetet gått under hela sommaren, tills vintern gjorde avbrott. Sprängämnen ha anskaffats, och över hundra stubbar ha sprängts sönder, men dock kvarstår ännu ett trettiotal, som skall sprängas i vår. Likaså har marken tilljämnat och löparbanorna något ordnats, men allt detta utgör bara en bråkdel av allt, som behöver göras. Ehuru det redan gjorts ca etthundra frivilliga dagsverk, behövs det många fler ännu. Sportplatsens iordningställande är vår största strävan på idrottens område, ty skall man bedriva idrott, skall det också finnas idrottsplan. Och vi hoppas, att ca hundra frivilliga dagsverk till skola förmå föra planen ett steg närmare färdig, ehuru icke på långt när fulländad.

För närvarande får arbetet på idrottsplatsen ligga i vila, ty årstiden tillåter intet arbete där, men väl pågår arbetet med förfärdigandet av redskap, som äro behöfliga för sommaridrotten. Så har vi t. ex. delat upp arbetet så, att en del har fått till uppgift att sörja för förfärdigandet av spjutskaft, andra sörja åter för kastringar, en tredje för hoppställningar, en fjärde för nummerlappar o. s. v. Allt skall vara färdigt, tills sommarsäsongen börjar. Ingen får ligga överksam — ej heller vill "pojarna" ligga överksamma. Vintersporten måste även hållas i full gång... Det är skidning och brottning, som här komma på tal. Få äro icke de, som numera röra sig lätt och ledigt på skidor, som den egna handen har förfärdigat av på egen äng vuxen björk. Att köpa skidor, kostar pengar, — och varifrån skall man taga dem??

Förfärdigandet av brottningsmatta har även tagit många kvällar i anspråk. "Verkstaden" har varit förlagd i en mörk rida. Där torkades sjögräs och där syddes de trettiofem tomma sockersäckarna ihop till en 5x5 kvm. matta, som fylldes med torrt sjögräs till en dm. tjocklek. Och nu är mattan färdig. — En annan fråga är att finna en lämplig plats för densamma, där brottningsöv-

Forts. sid. 6.

Sutlep stafettlag.

Sutlep.

Den moderna sporten gjorde sitt intåg med nätboll som första mera allmänt omhuldade spel. Helt plötsligt blev spelet bekant, utbrett genom hemvändande rekryter — såsom den svenska potatisen fordom. Både Sutlep och Klottorp — de största byarna i sin kommun — spände upp ena nätet, och där dängdes bollen fram och tillbaka varje ledig stund.

Så kom den allmänna idrotten i våras med Skönberg. Huru den har mottagits, visar bäst det förhållandet, att Sutleps trupp belade andra platsen på idrottsdagen i somras, före ett par större lag. Vad man kanske främst fäster sig vid i Klottorp och Sutlep är den stora enigheten vid gemensamma företag. Det bor ett arbetsamt och fridsamt folk där i trakten; man kivas knappast ens med sina närmaste grannar. Den blaserade och vråkiga ungdomen, som ofta förhindrar allt frivilligt arbete på en del håll, förekommer inte här. Därför kunde också t. ex. idrottsplatsen på "moa" i ordningsställas på ett par veckor. Man får gratulera gruppleddare Amberman att ha goda mannar! Å andra sidan ha pojarna en flink och duktig ledare.

När jag nu kommit att nämna namn, så kan jag inte underlåta att tala om gruppens mest framstående idrottsman: A. Pöhl. Han har tjänstgjort som surdeg i idrottslivet; han sprang ensam runt Mo-backarna ett par år,

Forts. sid. 5.

Gammal — Svenskbyborna*.

Alvin Isberg.

Den sorgligaste tragedi, som utspelats i estlandssvenskarnas historia, är utan tvivel den, då 1200 dagösvenskar ålades att utvandra från sina gårdar till det dåförtiden glest befolkade och ogästvänliga Syd-Ryssland. Våra förfäders öden vid den stora Dnjeprfloden är av sådant intresse, att de för våra barn borde bli en lärorik, vacker saga, för vår ungdom en erinran om hjältebragd och för våra åldringar ett vittnesbörd om livets bittra växlingar. Tyvärr har en stor del av estlandssvenskarna endast en dunkel föreställning därom: de ha hört sina förfäder berätta om svenskar på Dagö, som fått utvandra till Ryssland, men när och hur detta skett, kunna de icke ange. Detta beror nog därpå, att det skedde för så lång tid tillbaka, och även därpå, att det icke funnits någon litteratur, som handlat om detta. Förutom strödda uppsatser i tidningar och tidskrifter är det huvudsakligen Herman Neanders kända skildring "Gammal — Svenskby" samt Karl Russwurm — Jakob Blees. "En svensk folkspilla", som förmedlat oss kunskap om dagösvenskarnas öden, men tyvärr är det blott några få, som haft tillgång till dessa skrifter.

Som av dessa skildringar framgår, förtryckte ägaren till godset Hohenholm, greve Carl Magnus Stenbock, under vilken dagösvenskarna lydde, dem på alla möjliga sätt och aktade icke deras urgamla rättigheter, som de hade fått av ordensmästarna och svenska konungarna. Samtliga svenska bönder ingåvo redan år 1721 till tsar Peter en böneskrift med en ödmjuk anhållan, att deras gamla privilegier från ordenstiden, bekräftade av konung Johan III och följande svenska konungar, fortfarande måtte få gälla. En liknande bön om aktning för deras gamla privilegier

och skydd mot arrendatorernas överväld ingåvo de även till kejsarinnan Katarina I år 1726. En tradition förtäljer även om en bonde, Kitas Yrjö, som var djärv nog att färdas till Petersburg och inför kejsarinnan Katarina II skildra dagösvenskarnas betryck under Magnus Stenbock. Han framhöll för henne svenskarnas urgamla rättigheter. Den stora härskarinnan greps av den modige mannens bön och utfärdade frihetsbrev för de svenska bönderna på Dagö. Men han hann icke hem med dessa frihetsbrev, utan blev mördad på vägen. En son till Kitas Yrjö skall även ha farit till Petersburg och lyckligen hemkommit med Katarina II:s frihetsbrev.

Greve Stenbock förtryckte på alla möjliga sätt de svenska bönderna. Genom svenskarnas ihärdighet framtvangs till slut en överenskommelse med greven (den 27 febr. 1780), som på befallning av kejsarinnan konfirmerades i en särskild kungörelse av guvernören i Tallin. Enligt densamma skulle det från samtliga predikstolar i landet förkunnas att "Dagö—Hohenholmska bönderna av svensk stam åter skulle åtnjuta sin av såväl de gamla ordensmästarna som av Sveriges konungar erkända frihet". Denna sista bestämmelse grundade sig på det svenska kungabrevet av år 1685, givet av Karl XI. Om godsägaren och bönderna icke kunde enas om skatter och arbetsskyldigheter, kunde de uppsäga varandra, bönderna flytta från sina gårdar och söka sig andra husbönder och godsägaren skaffa sig andra bönder. Vile sålunda en godsägare höja skatterna och arbetsdagarna, kunde ingen hindra honom. Knotade bönderna, så blevo de uppsagda.

Vad hände? Den 8 mars 1781 kom en ukas från kejsarinnan med följande innehåll: "Vi hava meddelat som Vår vilja och givit tillstånd för Hohenholms svenska bönder att flytta till något av guvernementen i Sydryssland. Dessa svenskar hava fått sina av ålder åtnjutna friheter godkända av så väl de gamla Ordensmästare som av Sveriges konungar, och äro de enligt intyg av deras nuvarande

ägare landsherren greve Stenbock gällande ännu i dag. Eftersom deras kontrakt med högst densamme greve Stenbock utlöper i februari detta år och de måste lämna hans område, så befäller Vi, att dessa svenskar, vilkas antal skall uppgå till ettusen själar, män och kvinnor, överflyttas till kronans område i Nya Ryssland och att de enligt därstädes gällande förordnanden upptagas i förteckningen över kronans kolonister. Denna Vår nådiga befallning skall meddelas bemälda bönder genom guvernörskanslist i Tallinn, vilket även upprättar förteckning över de utflyttande och klargör för dem den stora fördelen av denna kolonisation ävensom att Vi för dess utförande givit Vår general-guvernör i Syd-Ryssland, furst Potenkim, befallning att anvisa dem nyttigt bosättningsområde på kronans marker och anskaffa dem alla för bosättningen nödvändiga föremål."

St. Petersburg den 8 mars 1781

Katarina.

Orsaken till, att kejsarinnan utfärdade denna ukas var den: greve Stenbock hade redan i febr. 1781 uppsagt svenskarna till flyttning, men svenskarna hade ingen plats, dit de kunde flytta. Säggen förtäljer emellertid, att greve Stenbock och furst Potenkim sammanträffat vid ett ståtligt gästabad i Petersburg. Potenkim hade framhållit, att han behövde folk till att upparbeta de från Turkiet erövrade områdena. De hade då kommit överens om, att greve Stenbock skulle sälja honom 1200 svenskar. Anförda samtal hade emellertid haft även en annan högst viktig betydelse. Baron Ludvig Ungern-Sternberg, som hela tiden varit en tyst åhörare till kvällens underhandlingar, uppsökte morgonen därpå greve Stenbock och frågade huruvida denne ville sälja honom Hohenholm antingen med eller utan bönder. Som Stenbock redan erbjudit sina bönder åt Potenkim, kunde det bli fråga endast om själva godset. Greven samtyckte villigt till företaget. Det var nu på Ungern-Sternbergs befallning, som kejsarinnan utfärdade nämnda ukas.

Forts.

*) Använd litteratur: K. Russwurm — J. Blees: "En svensk folkspilla" A. Karlgren: "Gammal—Svenskby". W. Sarwe: "Bland Rysslands folk". H. Blomberg: "Babels älvar".

Svår storm över landet.

I söndags rasade en orkanliknande storm över hela landet och anställde stora skador. Isen sattes av den hårda vinden i rörelse och förstörde broar och hamnar.

Vormsi som ligger ute i havet oskyddad för vinden var särskilt hårt utsatt. Så gott som i alla byar förstördes en del tak. Svårast drabbades Förby. I ett par byar vräkte stormen omkull kvarnar, och vingarna på de flesta av öns kvarnar har skadats. Tillsammans med ismassorna drevo galeaserna "Trygg" i Förby och "Ootus" i Rälby hamn i land. Skogen som på grund av den stora avverkningen är rätt gles på sina ställen, kunde inte motstå de hårda vindilarnas verkan och härjades svårt.

På grund av att ismassorna satte sig i rörelse spolierades också den ännu relativt goda isen mellan Vormsi och Haapsalu, varför ön nu är isolerad. Några vormsömän, som dagen innan åkt över till fastlandet för att köpa hö tvingades att stanna där med häst och lass.

Hälsning...

en bättre framtid. Vi kunna därför förtröstansfullt se framtiden an.

Önskar å landets svenska befolknings vägnar vår statsledning i dess viktiga värv i det pågående betydelsefulla arbetet lycka och framgång för dagar som stunda. *N. B.*

Sutlep...

förrän de andra började röra på sig, och han tycks räcka en del år ännu. Tävlare i flera idrotts-grenar, men är bäst i långloppen. På korta och medeldistanser gör han sig inte gällande, men hans förmåga tycks växa med kvadraten på avståndet, och på sträckor med tvåsiffriga kilometertal torde han f. n. vara oslagbar i svenskbygden. Pöhl är en naturlöpare med synnerligen outvecklat löparsätt; kunde han bättra på sin stil, så borde han med sina långa ben kunna ta sjumilasteg. Det var en elak kille, som påstod, att Storstajus-pojken var bekant med en flaksa. — Ett litet råd i största hemlighetslång den i väg, annars kommer Pross alltid att visa dig ryggen!

Klottorp har ingen riktig "stjärna", men en hel del växande förmågor. Det blir alltså inte brist på idrottsfolk i framtiden. De goda tider äro visserligen förbi, då bygatan kantades av ett 40-tal karlar i giftasåldern (43 lär visst ha varit rekord), men än kan du fylla den fält och kvarnbacken med män — och kvinnor. Apropå de sistnämnda skulle det gälla att i år ställa dem på skidor. Gossarna ha prövat den saken, men mig veterligen har blott ett enda kvinnfolk (skolbarnen "undantagna") stått på skidor i Klottorp hittills.

Att få all ungdom med i idrotten är ett av de stora framtidsmålen, och vi hoppas, att det kommande året i alla avseenden skall bli ett av de fetare.

Tittare och dragare.

Ungdomsfest i Tallinn.

Lördagen den 19 febr. hade i Tallinn S. O. Vs ungdoms-avdelning "Enighet" inbjudit utomstående till Bygdeafton å Tyska flickgymnasiet.

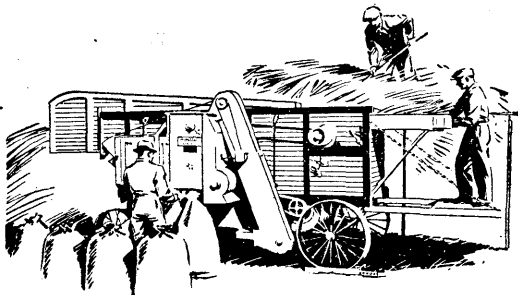
Flera av Tallinns svenskar hade hörsammat inbjudan och åsågo programmet, som började med en tablå: "Vallflickan från Mora". Efter en längre paus uppfördes ett litet skådespel "Kärlek och tjuveri" vilket avlockade publiken flera skrattsalvor. De olika rollinnehavarna utförde sina roller till belåtenhet. Efter det egentliga programmets slut och sedan besökarna prövat lyckan vid tombolan, dansade Enighets danslag några svenska folkdanser vilka livligt uppskattades. Sedan de äldre avlägsnat sig, fortsatte ungdomarna med ring lekar och gammal dans.

Terrorprocessen...

Processerna äro en propagandaeftergift för den ryska breda publikens smak, som — hur underligt det än låter — är road av dylika skådespel, och dessutom sedan urminnes tider ej reagerar mot terror i och för sig på samma sätt som västerländsk publik. Dessutom är de ryska breda folklagrens på en gång naiva, frodiga och depraverade fantasi sådan, att alla rövarhistorierna om hur Gestapo och tyska generalstaben för billiga pengar köpt de flesta av Sovjetunionens tidigare ledande män faktiskt finner tilltro. Samtidigt därmed fylla de den högst nödvändiga uppgiften att avleda reflektionsförmågan från närmare liggande ting.

Man skulle kunna tillägga, att "processformens" användande för de störtade gruppernas utrotande även har det bisyftet att tjäna uppbyggandet av den historielegend om vad som hände i Ryssland under årtiondet innan Stalin kom till makten, d. v. s. under åren 1917—1927, som för närvarande detaljutformas för bruk vid skolor och universitet i sovjetstaten. Denna gigantiska historieförfalskning är en viktig beståndsdel i befästandet av Stalins och den nya ryska hierarkiens maktställning för framtiden.

MUNKTELL'S TRÖSKVERK

För alla tröskverksbehov finnes ett lämpligt Munktellverk

N2 och N70 med övermatning, ETK 24 och ETK 28 med ändmatning, speciellt avsedda för mindre och medelstora gårdar.

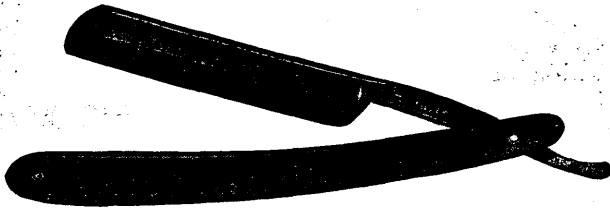
För större lantbruk rekommenderas typ NTB 2', 2½' och 3', typ MTC 3½', 4' och 4½' med en avverkning av upp till 5.000 kg. vete per timme.

Ööverträffade i effektivitet, ekonomi och hållbarhet.

A.-B. BOLINDER-MUNKTELL, ESKILSTUNA, SVERIGE

A/B C. V. HELJESTRAND, Eskilstuna

— Etabl. 1808. —

tillverkar **RAKKNIVAR** i högsta kvalité

Sporten i...

ningar kunna hållas. Vi har ju ingen ungdomslokal, och skolorna, som äro internatskolor, lämpa sig inte, emedan de ha för små rum och för det andra, att skolarbetet kommer att störas. "Men hellre brödlös än rädlös." Vi har tagit vår kära ria i fullt bruk. Om den än är lite mörk och kall, är den dock bättre än ingenting, ty en stark vilja till det goda lyser upp det mörka i en ädel kamp.

Så bedrivs idrottsarbetet i vår kommun. Om det än ser dystert ut ibland, får man dock hoppas, att även den dagen en gång skall gry, då svårigheterna äro övervunna och då våra idrottsmän rakryggade marschera fram till kamp för sin stam, sin hembygd och sitt fosterland. *Idrottsintresserad passlepsybo.*

Republiken Estlands Grundlag

jämte

Lag för övergångstiden

har utkommit i svensk översättning och finnes till salu i de svenska skolorna — i Tallinn

likaledes på Svenska skolan samt hos Svenska folksekreteraren.

För elever torde den vara till stor nytta vid studiet av samhällsläran, men även för alla andra, som i någon mån intres-

Utgivare:
Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.

A. Stahl.

A. Aspelin.

Rüütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Till alla motorspekulanter!

När det gäller motorer — tillskriv oss och efterhör våra prisuppgifter och betalningsvillkor.

Det lönar sig — ty vi äro verkligen välsorterade och i tillfälle att erbjuda Eder avsevärda fördelar, gäller det en liten, medelstor eller större maskin.

Vi nämna här några ex.:

OCEAN FORD Ma in-Motor, typ FM 8, 28/92 hkr.

OCEAN FORD Marin-Motor, typ FM 4, 23/52 hkr.

GYRO MOTORN 4—5 hkr.

GYRO MOTORN 8—12 hkr.

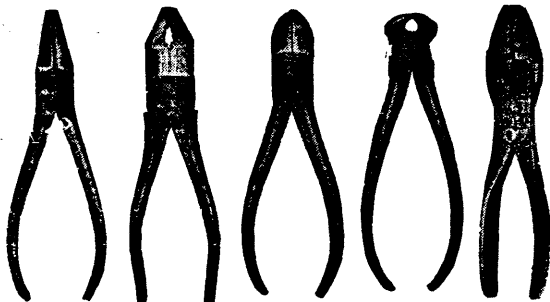
Utombordsmotorn Stora Björn

Utombordsmotorn Lilja Björn

— dessutom billiga, använda, men garanterat förstklassiga motorer av alla storleksklasser och i en mängd olika utföranden —

WALLENBORGS MOTOR AKTIEBOLAG
S T O C K H O L M

Tel.: 21 24 01, 21 24 63, 20 26 66, 11 51 48, 11 55 08, 11 51 07.
Telegramadr.: Oceanmotor — Stockholm.

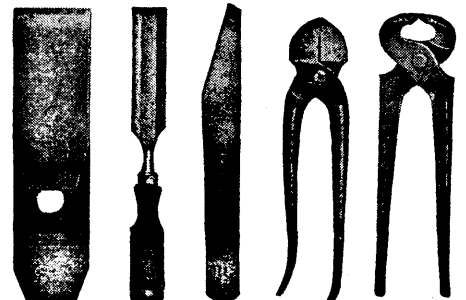

FABRIKSMÄRKE

REPRESENTANT

Fa. NILS OLSGÅRD

PIKK TÄN. 36/14
TALLINN

E. A. BERGS FABRIKS AKTIEBOLAG
ESKILSTUNA